

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimine

Puitmaterjalide töötlus 2015

Analüüsitud on 11 kutseõppe puitmaterjalide töötluse õppekavarühma 2015. aasta hindamisaruandeid kasutades kvalitatiivset andmeanalüüsi. Kasutatud on analüüsitarkvara QSR NVivo 10.

Tabel 1. Õppeasutused ja õppekavad

Õppeasutus	Õppekava
Haapsalu KHK	Tisler (kutsekeskhariduseõpe põhihariduse baasil 3 a)
	Mööblirestauraator (kutseõpe keskhariduse/põhihariduse baasil 2 a)
	Sadulsepp (kutseõpe keskhariduse/põhihariduse baasil 2 a)
	Puidupingitöoline (kutseõpe põhihariduse nõudeta 1 a)
Ida-Virumaa KHK	Tisler (kutsekeskharidus)
Kuessaare AK	Tisler (kutseõpe põhihariduse baasil, kutsekeskharidusõpe)
	Mööblirestauraator (kutseõpe keskhariduse baasil)
	CNC töötlemiskeskuse operaator (4.taseme kutseõppe esmaõpe)
Pärnumaa KHK	Tisler (kutsekeskharidusõpe)
	Tisler (kutseõpe põhihariduse baasil)
	Tisler (4.taseme kutsekeskharidusõppe esmaõpe)
	Puidupingitöoline (kutseõpe keskhariduse baasil)
	CNC töötlemiskeskuse operaator (4.taseme kutseõppe esmaõpe)
Rakvere AK	Tisler (kutsekeskharidusõpe)
Tartu KHK	Tisler (kutseõpe põhihariduse baasil)
	Tisler (kutseõpe keskhariduse baasil)
	CNC töötlemiskeskuse operaator (4.taseme kutseõppe esmaõpe)
	Tisler (kutsekeskharidusõpe)
	Puidupingitöoline (CNC masina operaator) (kutseõpe keskhariduse baasil)
	Puidupingioperaator (kolmanda taseme kutseõpe)
	Puidupingitöoline (põhihariduse nõudeta kutseõpe)
	Tisler (neljanda taseme kutseõppe esmaõpe (kutsekeskharidusõpe)
Tallinna Ehituskool	Tisler (kutseõpe põhihariduse baasil)
	Tisler (tase 4 kutsekeskharidus)
	Tisler (kutseõpe keskhariduse baasil)
	Mööblirestauraator (kutsekeskharidusõpe)
	Mööblirestauraator (kutseõpe keskhariduse baasil)
	Puidupingitöoline (põhihariduse nõudeta kutseõpe)
	Puidupingioperaator (kolmanda taseme kutseõpe)
Valga KÕK	Tisler (kutseõpe põhihariduse baasil)
	Tisler (kutsekeskharidusõpe põhihariduse baasil)
	Tisler (4. taseme kutsekeskharidusõppe esmaõpe)
	Puidupingioperaator (3. taseme kutseõppe esmaõpe, põhihariduse nõudeta)
	Tisler (4. taseme kutseõppe esmaõpe põhihariduse baasil)
Viljandi KÕK	Mööblirestauraator (sadulsepp)
	Pehme mööbli valmistaja

	Pehme mööbli valmistaja (osakutse karkassi valmistaja)
	Pehme mööbli valmistaja (osakutse mööbli polsterdaja ja pealistaja)
	Pehme mööbli valmistaja (osakutse pehme mööbli alus- ja pealustusmaterjalide juurdelõikus ja õmblemine)
Võrumaa KHK	Tisler (kutsekeskharidusõpe)
	Tisler (kutseõpe põhihariduse baasil)
	Tisler (4. taseme kutseõppe esmaõpe kutsekeskharidus)
	Puidupingitööline (teise taseme kutseõpe)
	Puittoodete tehnoloog (viienda taseme kutseõpe esmaõpe)
	Pehme mööbli valmistaja (neljanda taseme kutseõpe)
	Puittoodete viimistleja (teise taseme kutseõpe esmaõpe)
	CNC töötlemiskeskuse operaator (neljanda taseme kutseõpe esmaõpe)
	Puidupingi operaator (kolmanda taseme kutseõpe esmaõpe)
	Tisler (5 taseme jätkuõpe)
Vana-Vigala TTK	Mööblirestauraator (pehme mööbli restaureerija) (kutseõpe keskhariduse baasil)
	Mööblirestauraator (pehme mööbli restaureerija) (kutseõpe põhihariduse baasil)
	Tisler (kutsekeskharidusõpe)
	Tisler (puittoodete viimistleja) (põihariduse nõudeta kutseõpe)

Komisjonide koondhinnangute põhjal on õppekavarühma tugevus **personalijuhtimine**, mis vastab nõutavale tasemele 9 õppeasutuses, **ressursside juhtimine** (vastab nõutavale tasemele 8 õppeasutuses). **Õppe- ja kasvatustsents** ning **eestvedamine ja juhtimine** vastavad nõutavale tasemele 7 ja pigem vastavad nõutavale tasemele 3 õppeasutuses. Ühes õppeasutuses pigem ei vasta õppe- ja kasvatustsents ega eestvedamine ja juhtimine nõutavale tasemele. Õppekavarühma arenguvajadus on koostöö huvigruppidega, mis hinnati nõutavale tasemele pigem vastavaks 7 õppeasutuses (vastab nõutavale tasemele 4 õppeasutuses).

Tabel 2. Hindamiskomisjoni koondhinnangud õppekavarühma toimimisele ja jätkusuutlikkusele (1 – vastab nõutavale tasemele, 2 – pigem vastab nõutavale tasemele, 3 – pigem ei vasta nõutavale tasemele, 4 – ei vasta nõutavale tasemele) ja EKKA Kutsehariduse Hindamisnõukogu otsus

	Õppe- ja kasvatustsents	Eestvedamine ja juhtimine	Personalijuhtimine	Koostöö huvigruppidega	Ressursside juhtimine	Kutsehariduse Hindamisnõukogu otsus
Haapsalu KHK	1	1	1	2	1	Akrediteerida 6 a.
Ida-Virumaa KHK	2	2	2	2	1	3
Kuressaare AK	1	1	1	1	1	6
Pärnumaa KHK	2	2	2	2	1	6
Rakvere AK	1	2	1	2	1	6
Tartu KHK	1	1	1	1	1	6
Tallinna Ehituskool	1	1	1	2	2	6
Valga KÕK	2	1	1	2	1	6
Viljandi KÕK	3	3	1	1	2	3

Võrumaa KHK	1	1	1	1	1	6
Vana-Vigala TTK	1	1	1	2	2	6

Tugevused

Õppekavarühma puhul toovad hindamiskomisjonid esile motiveeritud ja entusiastlikku juhtimist, tõhusat personalipoliitikat, mis tähendab kogu personali (ka õppijate) kaasamist, arendamist ja toetamist. Välja tuuakse ka organisatsioonikultuuri, mida toetab avatud juhtimisstiil ning hea infoliikumine.

Vastutusvaldkonnad on õppekavarühmas selgelt määratletud, kõikidel töötajatel on asjakohased ametijuhendid, õppekavarühma juhtimisse on kaasatud pedagoogiline personal, õpilased ja tööandja (Pärnumaa KHK)

Õppekavarühma tugevus on aja- ja asjakohane õpikeskkond ja õppebaasid, kaetus kaasaegsete õppematerjalide ja IT vahenditega. Välja tuuakse ka finantsressursside efektiivset juhtimist.

/Õppekavarühma tugevuseks on/ olemasolevate finantsressursside efektiivne juhtimine, täienduskoolituste, teenus- ja tellimustöödest saadud tulu kasutamine ÕKR vajadusteks. (Kuressaare AK)

Iseloomulik on motiveeritud ja kvalifitseeritud personal, keda kaasatakse juhtimisse. Arenguvestlustele vastavalt võimaldatakse õpetajatele koolitusi. Toimib motivatsioonisüsteem ja õpetajatele on tagatud haridustehnoloogiline ning metoodiline toetus.

Personali arendamine on vajadusepõhine, mille aluseks on õpetajate arenguvajadused, õppijate tagasiside, tööandjate soovitusel ja valdkonnas toimuvad muutused. (Haapsalu KHK)

Õppekavarühma iseloomustab ka õppija toetamine – tugi- ja nõustamissüsteem on asjakohane ja õppijale kättesaadav.

Kooli tugisüsteem on õpilastele kättesaadav ja toetab õpilase arengut. Töötab lastehoid ja rakendub õppija toetamine pärast õpinguid. (Vana-Vigala TTK)

Koostöövõrgustikud erinevate sidusrühmade kaasamiseks õppekavade arendamisel on olemas ja neilt küsitakse regulaarselt ka tagasisidet. Komisjonid on rahul ka õppekavade arendamisega üleminekul väljundipõhiste õppekavadele. Õppekavade arendamisel arvestatakse erineval tasemel õppijate ning töömaailma vajadustega.

Õppekavade arendamine lähtub ÕKR õppekavastrateegiast, toimub koos tööandjatega ning töömaailma vajadusi arvestades. (Kuressaare AK)

Piirkonna ettevõtetega tehakse koostööd praktikate korraldamiseks, praktikaettevõtteid tunnustatakse ja nende tagasiside analüüsitakse.

Arenguvajadused

Komisjonide hinnangul vajab rohkem tähelepanu süsteemne planeeritud koostöö õppekavarühma juhtimisel ja arendamisel, selgem vastutuse jaotus. Vältida tuleks arendustegevuste killustatust. Sihtrühmadelt tagasiside küsimisel tuleks tagada valimi usaldusväarsus ning tagasisidet andnute hilisem informeerimine tehtud muudatustest.

Komisjon soovib ÖKR juhtimises (mitte osakond) luua selgem vastutus. Kogu juhtimiskoorma panemine vaid osakonna juhatajale ei anna häid tulemusi. Vajalik on juhtimisülesannete suurem delegeerimine tegevõpetajatele, et saavutada suurem kaasatus ning eestvedamine arendusprotsessides. (Ida-Virumaa KHK)

Õpilaste vastutuse suurendamiseks juhtimisel, julgustada neid kaasa rääkima õpilasi puudutavate otsuste tegemisel ning anda õpilastele tagasisidet tagasisideküsitluste tulemuste kohta. (Tartumaa KHK)

Komisjonide parendusettepanekud ressursside ja taristu juhtimise osas on väga konkreetsed ja koolispetsiifilised. Nt *Kehtestada mõõteriistade kontroll (Tartu KHK)*; *Grupi suuruse planeerimisel arvestada õppetöökoja mahutavusega (Tallinna Ehituskool)*; *Viimistlusruumis puudub metallkapp viimistlusmaterjalide hoiustamiseks (Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskool)*; *Soovitatakse ka suurendada omatulu teenimist (Tallinna Ehituskool)*.

Kuigi õppekavarühma koostööpartnerid on reeglina defineeritud, siis tööandjate kaasamine õppeprotsessi planeerimisse, läbiviimisse ja analüüsi peaks olema mitmekesisem ja süsteemsem. Õppekavade arendamiseks tehakse mitmeid ettepanekuid koostöö tõhustamiseks sidusrühmade- ja teiste õppeasutustega. Ka praktikakorralduse osas soovitatakse rohkem kuulata tööandjaid ja arvestada töömaailma vajadustega, koolitada ettevõtete praktikjuhendajaid.

Süsteemsema ja mitmekülgsema koostöö tagamine ettevõtjatega (sh õpetajate stažeerimine, koostöösuhete arendamine omatulu osakaalu suurendamiseks eelarves) (Tallinna Ehituskool).

Parendustena näeme vajadust suurendada õppekavarühmas tehtava koostöö planeerimist ja personali juhtimise vaates väljatoodud arenguvajaduse – töötaja, kes veaks vastavat koostööd huvigruppidega. (Viljandi KOK)

/Suurendada/ Ettevõtjate ja vilistlaste kaasamist ÖKR juhtimisse, eelkõige tuleviku ja arengute kavandamisse; Teha aktiivset ja regulaarset koostööd erialaliiduga ja puidutöötlemise ettevõtetega; Kaasata õppekavade arendusse vilistlasi ja tööandjate esindajaid; Küsida regulaarselt tagasisidet kõikidelt huvigruppideelt. Kasutada saadud tagasisidet õppekavaarendusprotsessis. (Vana-Vigala TTK)

Õppekavarühma õpetajad vajaksid motivatsiooni kutseksamite sooritamiseks, samuti enam tuge lõimingu rakendamisel ning stažeerimisvõimaluste loomisel ettevõtetes. Õpetajate arendamisel tasuks tähelepanu pöörata kaasaegsete õpetamismeetodite ja digipädevuste arendamisele

Kooli juhtkonnal tasub kaaluda, kuidas pikemas perspektiivis toetada õpetajaid omandama kutsetunnistust, et olla ise õppijatele eeskujuks. (Haapsalu KHK)

Õpetajate oskuste arendamine kaasaegsete õpetamis- ja hindamismeetodite, sh e-hindamise rakendamiseks (Tartu KHK)

Tabel 3 Hindamisaruannete analüüsil ilmnunud koodid, kodeeritud allikate ja tekstikõikude arv

Tugevused	Allikad	Kodeeritud tekstilõikude arv
eestvedamine ja juhtimine	11	32
ressursid (taristu, raha)	11	29
õppija toetamine	9	13
praktika korraldus, läbiviimine	5	7
dokumentatsioon	6	7
kutseksami sooritamine	5	5
koostöö	1	1
erinevate sidusrühmadega	8	17
tööandjatega õppekava arendamisel	5	6

tööandjate kaasamine õppeprotsessi	1	1
kutsealane eelkoolitus	1	1
õpetajad	1	1
kvalifikatsioon, piisavus, vanuseline struktuur	8	12
õpetaja toetamine	6	9
koolitused	5	5
õpilaste arv, väljalangevus	1	1
õppekava	1	1
õppekavade arendamine	7	10
sisu	4	5
lõimimine	1	2
õppematerjalide kaasaegsus, piisavus	1	1
õppemeetodid	1	1
õppevormid	1	1
lõpetanute töölerakendumine	3	3
Arenguvajadused		
eestvedamine ja juhtimine	11	23
ressursid (taristu, raha)	8	13
praktiline korraldus, läbiviimine	6	8
dokumentatsioon	5	8
kutseeksami sooritamine	4	5
õppija toetamine	4	5
õpilaste arv, väljalangevus	4	4
õppematerjalide kaasaegsus, piisavus	4	4
täiendkoolitus	3	3
koostöö	1	2
tööandjatega õppekava arendamisel	7	14
erinevate sidusrühmadega	6	12
tööandjate kaasamine õppeprotsessi	4	5
õppekava	1	1
õppekavade arendamine	6	9
lõimimine	2	2
sisu	2	2
õppemeetodid	1	1
e-õpe	3	4
õppevormid	2	2
õpetajad		
õpetaja toetamine	7	8
koolitused	5	7
kvalifikatsioon, piisavus, vanuseline struktuur	4	5
vajadus lõpetajate järele	1	1

Koostas: Liia Lauri

2016